

**REGIO
WBO
JEUGD**

Beleidskader 2020 – 2023

INHOUD

Inhoud	2
1. Introductie	4
1.1 Trends en ontwikkelingen	5
1.2 Onze jeugdigen (steeds beter) in beeld	6
1.3 Beleid richtinggevend voor inkoop	6
1.4 Leeswijzer	7
2. Missie, visie en ambities	9
2.1 Missie en visie	9
2.2 Gezamenlijke ambities	10
2.3 Ondersteunende verbeterbewegingen	11
3. Actielijnen	13
3.1 Betere toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen	13
3.2 Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien	16
3.3 Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen	19
3.4 Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden	22
3.5 Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt	25
3.6 Investeren in vakmanschap	28
4. Randvoorwaarden, risico's en financiën	32
4.1 Randvoorwaarden	32
4.2 Risico's	32
4.3 Financiën	33
4.4 Monitoring en opvolging	35
BIJLage: Begrippen	37

**REGIO
WBO
JEUGD**

1 | Introductie

1. INTRODUCTIE

In dit beleidskader leest u de gezamenlijke ambities, doelen en afspraken rondom jeugdhulp van regio West-Brabant Oost (WBO). WBO bestaat uit de gemeenten Altena, Breda, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout. Samen kiezen wij, de gemeenten, voor (boven)regionale afspraken met lokale inkleuring en maatwerk om onze jeugdigen en hun ouders te voorzien van tijdige en passende jeugdhulp. Dit beleidskader vormt enerzijds de leidraad voor de transformatie die wij binnen het jeugdstelsel willen vormgeven. Anderzijds vormt het de basis voor de gezamenlijke inkoop van de niet vrij toegankelijke jeugdhulp.

De afgelopen jaren is er al hard gewerkt aan de inrichting van het jeugdstelsel. Voor een deel deden we dit samen, voor een deel ieder vanuit de eigen gemeente. Daar zijn we trots op, maar we willen meer bereiken. Onze ambities zijn gericht op:

- Preventie en uitgaan van eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders, met inzet van hun sociale netwerk.
- Demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren door onder meer het opvoedkundig klimaat te versterken in gezinnen, wijken, scholen en in voorzieningen als kinderopvang en peuterspeelzalen.
- Eerder de juiste hulp op maat bieden om dure gespecialiseerde hulp te verminderen.
- Integrale hulp aan gezinnen volgens het uitgangspunt 'één gezin, één plan, één regisseur'. Door ontschotting van budgetten ontstaan meer mogelijkheden voor betere samenwerking en innovatieve hulp aan jongeren.
- Meer ruimte voor professionals door vermindering van regeldruk.
- Meer aandacht voor de leefwereld van de jeugdige, zijn gezin en omgeving, zodat hulp makkelijk vindbaar is en beter aansluit op de ondersteuningsbehoefte.

Een onmisbaar ingrediënt voor een effectief werkend en financieel houdbaar jeugdstelsel is samenwerking. Helemaal nu de bijdrage vanuit het Rijk daalt en de complexiteit in problematiek toeneemt. We doelen op samenwerking met jeugdhulpaanbieders en ketenpartners, samenwerking met en tussen professionals in het sociaal domein, maar ook samenwerking tussen de WBO-gemeenten onderling.

Met dit beleidskader geven wij een stevige impuls aan een sterkere regionale verbinding en een meer intensieve samenwerking.

1.1 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

De uitvoering van de Jeugdwet wordt voor een groot deel beïnvloed door landelijke, (boven)regionale en lokale ontwikkelingen. Wij hebben onze missie, visie en ambities in het licht daarvan opgesteld. Hieronder volgt een korte opsomming van de belangrijkste ontwikkelingen.

Het 'gewone' opgroeien als norm

Er is een trend gaande om onnodig problematiseren en etiketteren tegen te gaan, de eigen kracht te versterken en de eigen sociale omgeving beter te benutten.

Meer vraag naar regionale samenwerking

Het jeugddomein is een complex terrein waarin veel geschakeld moet worden tussen en binnen overheden, organisaties en professionals. De verscheidenheid aan stakeholders is groot. Veel organisaties en ketenpartners werken daarbij (boven) regionaal en vanuit een eigen wettelijk kader. De gemeenten vervullen daarin wisselend de rol van regievoerder, facilitator en ketenpartner. Ook verplicht het Rijk steeds meer om op regionaal niveau keuzes te maken op de inhoud van het jeugdbeleid. Dit betekent minder lokale beleidsvrijheid, vaker compromissen sluiten en gezamenlijke doelstellingen bepalen. De nieuwe samenstelling van de regio en de druk van buitenaf vragen om herijking van de samenwerking en organisatievorm.

Regionaal samenwerken mét behoud van 'couleur locale'

De vijf regiogemeenten hebben elk hun eigen demografische opbouw, politiek-bestuurlijke wensen, organisatie en financiële huishouding. Die 'couleur locale' is belangrijk om de benodigde hulp en ondersteuning te bieden aan haar inwoners. Daarnaast heeft elke gemeente, door de geografische ligging en veelheid aan stakeholders, te maken met verschillende samenwerkingsverbanden. Gezamenlijk afspraken maken is daarom complex en vereist een heldere samenwerkings- en besluitvormingsstructuur en collegiaal bestuur.

Transformeren in het sociaal domein versus financiële tekorten

Gemeenten geven de transformatie in het sociaal domein vorm door in te zetten op integraal beleid tussen de verschillende domeinen (WMO, participatie en jeugd). Tegelijkertijd zijn er financiële tekorten in de jeugdhulp en op de gemeentelijke balans. Gemeenten moeten dus steeds afwegen wat de uitgangspunten van de transformatie zoals nabijheid, keuzevrijheid en integraliteit mogen kosten.

1.2 ONZE JEUGDIGEN (STEEDS BETER) IN BEELD¹

In 2018 telde WBO 67.005 jeugdigen (kinderen van 0 tot 18 jaar). De meeste kinderen en jongeren in onze gemeenten kunnen veilig en gezond opgroeien. Sommigen hebben een extra steuntje nodig. Zij vinden vaak hun weg in de lokaal georganiseerde (vrij toegankelijke) hulp en ondersteuning. Van alle jeugdigen in WBO ontving 12% in 2018 een vorm van de regionaal georganiseerde (niet vrij toegankelijke) jeugdhulp. Er werden ruim 15.000 zorgtrajecten ingezet via zorg in natura (ZIN) of een persoonsgebonden budget (PGB). Het overgrote deel van de zorgtrajecten ging om een vorm van ambulante hulp, namelijk 92%. Voor deze ambulante zorgtrajecten is vervolgens 59% van het totale budget voor jeugdhulp gemoeid. In hoofdstuk 3 en hoofdstuk 4 zijn aanvullende cijfers opgenomen.

WBO vindt dat jeugdhulp zo passend en snel mogelijk moet worden ingezet, afgestemd op de behoeften van de jeugdigen en ouders en de lokale situatie. Om de trend van de ingekochte jeugdhulp en de jeugdigen in zorg goed te kunnen monitoren, is in de afgelopen jaren een regionaal dashboard ontwikkeld. De komende vier jaar willen we nauwgezet de trends en ontwikkelingen in de gaten houden en de cijfers meer duiden.

1.3 BELEID RICHTINGGEVEND VOOR INKOOP

Dit beleidskader vormt een collectieve basis voor de gezamenlijke inkoop van de niet vrij toegankelijke jeugdhulp in WBO. De inkoop is de afgelopen jaren vormgegeven op basis van een aanbodstructuur. De markt dicteert op welke wijze de zorg in producten wordt ingedeeld. Als de regio grip wil krijgen en de ambities en transformatie waar wil maken, dan zal inkoop ons beleid zo veel mogelijk moeten volgen.

Met dit document stellen we onze regionale ambities vast binnen de zes landelijk geformuleerde actielijnen uit het Programma Zorg voor de Jeugd². Die vormen vervolgens de basis voor onze regionale inkoopopdracht voor de niet vrij toegankelijke jeugdhulp. De inkooptrajecten voor ambulante specialistische jeugdhulp, pleeg- en gezinshuiszorg en verblijfszorg vinden plaats in de periode 2019-2020, de nieuwe contracten gaan per 2021 in. Per 1 januari 2020 zijn voor JeugdzorgPlus en Jeugdbescherming&jeugdreclassering al nieuwe contracten gesloten. Het nieuwe beleidskader kan daar dus geen invloed meer op uitoefenen.

---

¹ Bron: aantal jeugdigen in WBO CBS Statline, overige cijfers Dashboard WBO peildatum 30-10-2019.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/04/01/actieprogramma-zorg-voor-de-jeugd>

De bedoeling is dat de inkoop de actielijnen in het beleidskader volgt. Door deze afstemming kan de meetbaarheid van de doelen in dit beleidskader worden vergroot. Dit houdt wel in dat het inkooptraject meer beleidscapaciteit zal vragen dan de afgelopen jaren en dat dit traject intensieve samenwerking vergt.

1.4 LEESWIJZER

In dit eerste hoofdstuk las u welke trends en ontwikkelingen van invloed zijn op het jeugdzorglandschap. Het tweede hoofdstuk beschrijft onze gezamenlijke missie en visie op de transformatie van de jeugdhulp. In het derde hoofdstuk werken we aan de hand van zes actielijnen uit welke initiatieven we als regio nemen om onze doelstellingen te behalen. Het laatste hoofdstuk zet de randvoorwaarden, risico's en financiële uitgangspunten uiteen voor komende jaren. Een verklaring van gebruikte begrippen staat in bijlage 2.

REGIO
WBO
JEUGD

2 | Missie, visie en ambities

2. MISSIE, VISIE EN AMBITIES

2.1 MISSIE EN VISIE

Onze missie voor de komende vier jaar is:

WBO creëert de randvoorwaarden en kaders om efficiënt samen te werken op het gebied van verwijzers, de inkoop van niet vrij toegankelijke jeugdhulp en de jeugdbeschermingsketen. Elke gemeente biedt voldoende effectieve zorg en ondersteuning aan jeugdigen die dat nodig hebben.

Onze visie op samenwerking is:

Om onze ambities te realiseren, maken we een regionaal richtinggevend beleidskader voor niet vrij toegankelijke jeugdhulp met lokale aansluiting in de toegang en de vrij toegankelijke jeugdhulp.

WBO kiest ervoor om regionale afspraken te maken over de niet vrij toegankelijke jeugdhulp en de jeugdbescherming& jeugdreclassering, waarbij lokale inkleuring mogelijk is. Deze gezamenlijke beleidsafspraken zien we als noodzakelijk voor een efficiënte samenwerking. We krijgen meer slagkracht om de gewenste transformatie vorm te geven. Ook zijn we een betrouwbare partner voor zorgaanbieders en ketenpartners die werkzaam zijn in onze regio, zoals het onderwijs, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming. We treden voor onze ketenpartners op als één opdrachtgever in plaats van vijf verschillende. Ook in de bovenregionale samenwerkingsverbanden spreken de vijf gemeenten als één. Dit betekent dat we ook randvoorwaarden stellen aan de verwijzers en de vrij toegankelijke jeugdhulp³.

We zien in de gehele regio een toename van het aantal hulpvragen en verwijzingen naar de niet vrij toegankelijke jeugdhulp. Daardoor komen de beschikbare middelen voor de meest complexe hulpvragen onder druk te staan. We kunnen de gewenste beweging en ambities alleen waarmaken als we ook regionale afspraken maken over de verwijzers en de vrij toegankelijke jeugdhulp.

---

³ Onder vrij toegankelijke jeugdhulp verstaan wij vormen van hulp en ondersteuning waarvoor geen beschikking nodig is. Dit wordt lokaal georganiseerd.

2.2 GEZAMENLIJKE AMBITIES

Om de transformatie van de jeugdhulp en het zorgstelsel te realiseren hebben we de volgende ambities geformuleerd:

- We sturen op tijdige, passende en effectieve jeugdhulp, zo veel mogelijk dicht bij de jeugdige en in zijn eigen sociale context. Zo is hulp makkelijker vindbaar en sluit het beter aan op de ondersteuningsbehoefte.
- We verminderen de inzet van dure specialistische hulp.
- We zetten in op preventie, eigen mogelijkheden van ouders en jeugdigen met inzet van hun sociale netwerken.
- We brengen meer samenhang in het aanbod van hulp en ondersteuning.
- We geven professionals voldoende handelingsruimte om te acteren vanuit het perspectief van de jeugdige, zijn ouders en de omgeving. Daarbij verminderen we de regeldruk.
- We werken met professionals die vanuit eenduidige en gedragen uitgangspunten (leefregels) hun werk doen.

De gezamenlijk vastgestelde leefregels vormen de wijze waarop jeugdigen, ouders en gemeenten met elkaar om willen gaan:

- We luisteren goed en praten met in plaats van over jeugdigen en/of ouders.
- Een jeugdige en/of gezin heeft een vast, vertrouwd aanspreekpunt.
- De jeugdige en/of het gezin is leidend (voor zover mogelijk), onder andere bij het opstellen van het plan.
- Hulp en ondersteuning vindt in principe thuis (of zo dicht bij huis mogelijk) plaats.
- Ondersteuning van de jeugdige en/of het gezin gebeurt door middel van actieve inzet en goede samenwerking met het sociaal netwerk van jeugd en ouders.
- Jeugdigen en ouders hebben volledig inzicht in hun eigen dossiers.
- Jeugdigen en ouders kunnen een andere professional vragen bij 'geen klik' ten behoeve van effectieve samenwerking.
- Wij stimuleren vindplaatsen om vroeg en adequaat te signaleren en advies/inzet van jeugdprofessionals in te vliegen waar nodig.
- Jeugdprofessionals schenden het vertrouwen van jeugdigen en ouders niet en handelen transparant.

2.3 ONDERSTEUNENDE VERBETERBEWEGINGEN

WBO zet negen ondersteunende verbeterbewegingen in om bovenstaande ambities te bereiken:

1. Demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren ('gewoon leven') door het opvoedkundig klimaat te versterken in gezinnen, wijken, scholen en in voorzieningen als kinderopvang en peuterspeelzalen.
2. Integraal denken en werken; van alleen jeugd naar koppeling met het sociaal domein in brede zin.
3. Van symptoombestrijding naar aanpakken van de oorzaak; inzetten op goede sturingsinformatie en op basis daarvan slimmer inzetten van onze schaarse middelen.
4. Van producten naar klantprofielen; wat zetten we voor wie waarom in.
5. Klantreis in beeld; van (losse) zorgtrajecten naar oog voor samenhang tussen geleverde zorg.
6. Faciliteren van een goede match tussen behandelaar en klant; ontwikkelen van een model dat keuzevrijheid mogelijk maakt.
7. Van kostenbeheersing voorop naar inhoudelijk transformeren met rekenschap van financiële beheersbaarheid.
8. Beweging naar hulp zo thuis als mogelijk met minder noodzaak voor verblijfszorg.
9. Van samenwerking binnen de regio naar meer samenwerking met en in (boven)regionale netwerken en partners.

REGIO
WBO
JEUGD

3 | Actielijnen

3. ACTIELIJNEN

In dit hoofdstuk vertalen we onze gezamenlijke ambities en visie naar beleid en maatregelen. We structureren deze langs de zes actielijnen uit het landelijke actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd':

1. Betere toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen.
2. Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien.
3. Alle kinderen de kans bieden zich optimaal te ontwikkelen.
4. Kwetsbare jeugdigen beter op weg helpen zelfstandig te worden.
5. Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt.
6. Investeren in vakmanschap van jeugdprofessionals.

Voor elke actielijn geven we weer wat de huidige situatie is, waar we heen willen en welke acties WBO daarin onderneemt. Daarnaast brengen we in beeld welke richtlijnen dit oplevert voor de gezamenlijke inkoop van niet vrij toegankelijke jeugdhulp, welke effecten dit heeft op de lokale invulling en lokale ruimte en welke kritische factoren spelen in het behalen van de resultaten.

3.1 BETERE TOEGANG TOT JEUGDHULP VOOR KINDEREN EN GEZINNEN

Om kinderen en gezinnen met problemen op tijd te kunnen helpen, is het belangrijk dat zij weten waar ze voor hulp terecht kunnen. Alleen als professionals en toegangspoorten goed met elkaar verbonden zijn, kunnen we tijdig reageren op signalen.

3.1.1 Geografische beschrijving

De gemeentelijke toegangsteams zijn in WBO verschillend vormgegeven. Zo maakt het team in de ene gemeente deel uit van de gemeentelijke organisatie en in de andere van een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) of Sociaal Wijkteam. Dit levert een versnipperd veld op met veel stakeholders en diverse samenwerkingsverbanden en koepels. Deze versnippering heeft impact op snelle besluitvorming van en de efficiënte toeleiding naar hulp.

3.1.2 Huidige situatie

WBO heeft bij de start van de decentralisatie een gezamenlijke visie op de inrichting van de toegang tot de jeugdhulp vastgesteld. Daarin is een combinatie gevonden tussen de regionale verbinding met jeugdhulpaanbieders en ketenpartners en de lokale ruimte om de organisatie en werkwijze aan te laten sluiten op de lokale sociale infrastructuur.

Een van de uitdagingen is om samen de gemeentelijke toegang verder te professionaliseren. Om snelle en tijdige inzet van hulp te borgen, willen we meer expertise/specialisme naar de voorkant halen en de werkwijze van de jeugdprofessionals in de toegang regionaal beter afstemmen. Belangrijk is dat alle jeugdigen, gezinnen en samenwerkingspartners in alle

gemeenten weten wat ze kunnen verwachten van de toegang en de niet vrij toegankelijke jeugdhulpvoorzieningen.

Voor meer eenduidigheid en kwaliteit van toegang is een start gemaakt met een gezamenlijke richtlijn voor goed verwijsgedrag. Daarin is onder andere opgenomen dat er voor elke jeugdige die te maken krijgt met uithuisplaatsing verbinding moet zijn met een mentor/informele begeleider uit zijn of haar netwerk. Hier wordt op dit moment nog niet door alle betrokkenen optimaal gebruik van gemaakt.

Voor de jeugdprofessionals in de gemeentelijke toegang is specialistische expertise beschikbaar ter ondersteuning van de toeleiding naar passende hulp. Daarnaast is voor alle verwijzers een consultatiefunctie van GGZ-expertise georganiseerd. Bij plaatsing in een instelling werken de gecontracteerde verblijfaanbieders met een integrale plaatsingscoördinatie om elke jeugdige passende (verblijfs)hulp te kunnen bieden.

3.1.3 Ambitie, doelen en acties

Ambitie

Jeugdigen en gezinnen in WBO weten bij problemen waar zij terecht kunnen voor deskundige ondersteuning. Deze steun wordt tijdig en passend geboden door professionals die integraal en effectief samenwerken met partners. Ook worden jeugdigen en gezinnen actief ondersteund in het vinden van een mentor/informele begeleider vanuit hun eigen netwerk.

Doelen

- Jeugdigen en ouders in WBO weten wat zij kunnen verwachten van de (niet) vrij toegankelijke jeugdhulp en toegang.
- De werkwijze en het handelen van de jeugdprofessionals in de toegangen binnen de regio zijn beter op elkaar afgestemd.
- Door meer deskundige toeleiding naar passende jeugdhulp wordt de effectiviteit van de lokale toegangen en verwijzers in WBO vergroot.
- De verbinding tussen de verschillende toegangen en verwijzers (sociaal domein, medisch domein, gedwongen kader, rechterlijke macht) is versterkt.
- Voor elke uithuisgeplaatste jeugdige is een mentor of informele begeleider uit het eigen netwerk beschikbaar.

Acties

- Regionaal definiëren wat vrij en niet vrij toegankelijke jeugdhulp is en dit uitdragen naar gebruikers en organisaties.
- Met andere wettelijke verwijzers en partners afspraken maken over goed verwijsgedrag en deze afspraken implementeren, zoals de richtlijn *Samen beslissen* en een gezamenlijke toegang bij inzet jeugdhulp binnen speciaal onderwijsvoorzieningen.
- Actief informatie en kennis uitwisselen over beschikbare preventie, hulp en ondersteuning in WBO.

- Goed verwijsgedrag en werkbaarheid hiervan in de praktijk monitoren en evalueren.
- Wachttijden per hulpcategorie inzichtelijk maken en bepalen hoe we omgaan met (schadelijke) wachtlijsten en de inzet van overbruggingszorg.
- Regionale expertise en doorzettingsmacht organiseren voor de inzet van passende jeugdhulp in complexe casuïstiek, inclusief:
  - bepalen en kenbaar maken van de rol, taken, toegankelijkheid en bereikbaarheid voor de gebruikers;
  - bepalen van de organisatievorm met mogelijkheden voor samen leren, definiëren doorzettingsmacht en bepalen waar welk mandaat belegd wordt.
- In samenspraak met verblijfsaanbieders en verwijzers organiseren van een (informele) mentor/begeleider voor jeugdigen die (dreigen) uit huis geplaatst te worden.

3.1.4 Inkooprichtlijnen

Om de doelen te realiseren, vragen we van inkopers en contractmanagers om:

- bij te dragen aan de actieve uitwisseling van informatie en kennis aan verwijzers en aanbieders over hulp en ondersteuning;
- de rol van aanbieders in het plan voor het organiseren van een (informele) mentor/begeleider uit te werken in contracten en hierop te sturen;
- te adviseren over regionale definitie van jeugdhulp en deze uit te werken in concrete productbeschrijvingen;
- te adviseren over de definitie en aanpak van wachttijden en wachtlijsten, inzet van overbruggingszorg en regionale richtlijnen voor goed verwijsgedrag, en deze te implementeren bij (afspraken met) aanbieders;
- te adviseren over de organisatie van regionale doorzettingsmacht en dit uit te werken in contracten.

3.1.5 Effecten lokaal

Een gezamenlijke sturing op deze actielijn betekent:

- Regiogemeenten moeten voor het Team WBO en alle verwijzers inzichtelijk (blijven) maken welke ondersteuning in het preventieve/vrij toegankelijke veld beschikbaar is.
- Regiogemeenten moeten de regionale definitie en de informatie en kennis over hulp en ondersteuning actief uitdragen naar verwijzers, professionals in het sociaal domein en jeugdigen en ouders.
- Regiogemeenten moeten de richtlijnen goed verwijsgedrag implementeren in hun lokale toegang en meewerken aan regionale monitoring van het gebruik hiervan.

3.1.6 Kritische succesfactoren

Om de ambitie te verwezenlijken is het cruciaal dat we de volgende vragen beantwoorden:

- Hoe houden we ook binnen preventie en vrij toegankelijke hulp de wachtlijsten inzichtelijk?

- Hoe bewaren we overzicht over en creëren we verbinding binnen het complexe veld van spelers die een rol hebben in het signaleren van problemen en het toeleiden naar hulp?
- Hoe verkrijgt de ‘regionale doorzettingsmacht’ het mandaat om te bepalen wat passende hulp is en die ook in te zetten?

3.1.7 Ondersteunende cijfers⁴

Van alle jeugdigen in WBO ontving 12% in 2018 een vorm van regionaal georganiseerde (niet vrij toegankelijke) jeugdhulp ten opzichte van 9% in 2016. Er is dus sprake van een hogere instroom van jeugdigen in de jeugdhulp. We zien daarbij een relatief lage uitstroom uit deze jeugdhulp; in de periode van 2015-2018 is voor 40% van de kinderen de inzet van specialistische jeugdhulp beëindigd. In 2018 zijn ruim 15.000 zorgtrajecten ingezet, waarvan 92% een vorm van *ambulante* hulp. Een kleine 5% van de zorgtrajecten werd aangeboden in de vorm van een Persoonsgebonden Budget (PGB), welke altijd wordt verstrekt door de gemeentelijke toegangen. Voor Zorg In Natura (ZIN) was het aandeel van de diverse bij wet geautoriseerde verwijzers in het jaar 2018 als volgt:

ZIN	Aantal verwijzingen	Gemeentelijke toegang	huisartsen	GI/ rechterlijke macht	Jeugdarts/ medisch specialisten	Niet gevuld/ geen verwijzer
2016	9.149	21,2%	40,3%	5,8%	2,8%	29,9%
2018	14.761	37,5%	37%	12,2%	4,8%	8,5%

3.2 MEER KINDEREN ZO THUIS MOGELIJK LATEN OPGROEIEN

Als kinderen niet meer thuis kunnen wonen, willen wij dat ze zo veel mogelijk kleinschalig en gezinsgericht worden opgevangen, bij voorkeur in het eigen netwerk. Het aantal plaatsingen in instellingen willen we terugdringen en de duur van deze plaatsingen verkorten.

3.2.1 Geografische beschrijving

Ambulante jeugdhulp, verblijfshulp en opgroeien in een gezinsachtige situatie worden door WBO gezamenlijk ingekocht. WBO heeft ruim 250 contracten met zorgaanbieders om deze hulp beschikbaar te maken. De aanbieders zijn verspreid over de regio. Voor de behandel- en verblijfslocaties zijn wij afhankelijk van wat de aanbieders hebben ingericht. JeugdzorgPlus maakt deel uit van het zorglandschap van meerdere regio’s in Brabant/Zeeland. Met verblijfsaanbieders zijn afspraken gemaakt over de aantallen jeugdigen en wachtlijstbeheer.

---

⁴ Bron: Dashboard WBO peildatum 30-10-2019

3.2.2 Huidige situatie

In WBO zijn, vergeleken met andere regio's, veel kinderen in verblijf. Al sinds 2015 neemt WBO stappen om het aantal plaatsingen terug te dringen en de duur van de plaatsingen te verkorten. Ook stimuleren we de ontwikkeling van (nieuwe) gezinshuizen en uitbreiding van het aantal pleeggezinnen. WBO heeft op dit moment negentien gezinshuiscontracten en er zijn acht pleegzorgaanbieders. Het aantal plaatsen beschikbaar voor WBO is op voorhand niet vastgesteld.

We hechten belang aan een goede doorstroming binnen verblijfhulp en (zo mogelijk) sneller opschalen van ambulante hulp en afschalen van verblijfhulp. In de praktijk zien we dit echter nog onvoldoende van de grond komen. Verder blijkt uit de landelijke evaluatie van de Jeugdwet dat er nog te weinig sprake is van direct passende en effectieve plaatsingen van jeugdigen. Mogelijke oorzaken zijn onder andere het aanbodgericht werken, een tekort aan of overbelasting van pleeggezinnen en onvoldoende zicht op problematiek in relatie tot de juiste hulp. Als risico zien we de beperkte ondersteuning van pleeggezinnen vanuit de aanname dat er geen aanvullende hulp voor jeugdigen of pleeggezin nodig is.

3.2.3 Ambities, doelen en acties

Ambitie

WBO wil dat jeugdigen die jeugdhulp nodig hebben zo veel mogelijk kunnen opgroeien in de eigen sociale context, passend bij de situatie. Wij willen dat zij zo veel mogelijk deelnemen aan 'het gewone leven' op de drie leefgebieden wonen, school/dagbesteding/werk en vrije tijd. Lukt dat niet, dan kunnen pleegzorg en andere gezinsvormen een belangrijke rol spelen in het 'zo thuis mogelijk opgroeien'. Het liefst blijft contact met het eigen netwerk intact.

Wanneer verblijfhulp voor een jeugdige toch nodig is, wordt dit effectief en tijdig ingezet op basis van zorgvuldig afgewogen zorgpaden. Gemeenten en zorgaanbieders bieden toekomstperspectief aan jeugdigen door middel van een doorlopende leer- en ontwikkellijn. Maatwerk, perspectief en nazorg staan hierbij centraal. We willen graag voorrang geven aan de inhoudelijke doorontwikkeling in plaats van de financiële benadering gericht op gericht op afbouw van capaciteit.

Doelen

- Effectieve en integrale zorg aan gezinnen voorkomt uithuisplaatsing; voor het bieden van jeugdhulp in de 'gewone' omgeving zijn heldere uitgangspunten en randvoorwaarden beschikbaar .
- Jeugdigen die niet bij hun ouders kunnen wonen, wonen zoveel als mogelijk op een plek die lijkt op een 'gewoon gezin'.
- Het aantal pleegouders stijgt en het aantal 'break downs' neemt af.
- Pleegouders zijn goed toegerust en worden op maat begeleid om jeugdigen een passende leefsituatie te bieden.

- Het aantal plaatsingen in JeugdzorgPlus en residentiële hulp is afgenomen en de gemiddelde duur van de plaatsingen is verkort.

Acties

- Verkrijgen van goede sturingsinformatie over verblijfszorg, pleegzorg en gezinshuizen.
- Norm bepalen van een acceptabele en beperkte gemiddelde verblijfsduur.
- De hulp, met verwijzers, in samenhang met de drie leefgebieden inzetten, met als uitgangspunt 'zo thuis als mogelijk'.
- Een meer pro-actief en integraal plaatsingsproces opzetten voor hulp buiten de eigen gezinssituatie.
- Aanbieders aansporen om verblijf in instelling 'zo thuis als mogelijk' in te richten.
- JeugdzorgPlus alleen inzetten als onderdeel van een integraal toekomstplan voor de jeugdige.
- Civiel trajectberaad organiseren als toegangspoort voor JeugdzorgPlus.
- Sturen op een meer dekkend aanbod van pleeg- en gezinshuiszorg in de regio.
- Pleeggezinnen en gezinshuizen beter toerusten met een betere en snellere toegang tot aanvullende hulp en/of vergoedingen, een informeel netwerk tussen pleegouders en gezinshuizen en heldere kwaliteitseisen voor pleeg- en gezinshuiszorg.

3.2.4 Inkooprichtlijnen

Om de doelen te realiseren, vragen we van inkopers en contractmanagers om:

- een dekkend aanbod van gezinshuis- en pleegzorg binnen de regio in te kopen die de vraag van WBO aankan;
- zich gezamenlijk in te spannen (WBO + aanbieders) voor werven en behouden van pleegouders;
- de noodzaak van een doorlopende lijn van hulp en onderwijs bij plaatsing te borgen door eisen en randvoorwaarden op te nemen in zowel de contracten van JeugdzorgPlus als aanbieders voor hoogspecialistische (verblijfs) zorg.

3.2.5 Effecten lokaal

Een gezamenlijke sturing op deze actielijn betekent:

- Regiogemeenten moeten werkafspraken maken met toegang en zorgaanbieders over wijze van inzet verblijfszorg.
- Regiogemeenten moeten knelpunten verzamelen en uitwisselen.
- Regiogemeenten moeten ruimte bieden aan gezinshuizen (vastgoed, bestemmingsplannen etc.).
- Regiogemeenten moeten de pleeggezinnen faciliteren in het bieden van de ondersteuning aan de jeugdigen en het organiseren van een informeel netwerk.
- Regiogemeenten moeten monitoringsinformatie goed inrichten en op regionaal niveau terugkoppelen.

3.2.6 Kritische succesfactoren

Om de ambitie te verwezenlijken is het cruciaal dat we de volgende vragen beantwoorden:

- Is er voldoende prioriteit en zijn capaciteit en middelen op lokaal niveau voldoende beschikbaar voor deze ambitie?
- Kunnen gezinshuizen zich in de gemeenten vestigen?
- Hoe worden aanbieders geprikkeld om meer samen te werken met andere aanbieders?
- Hoe zorgen we dat de perverse prikkel van dure verblijfszorg niet in de weg staat van het voorkomen van uithuisplaatsing danwel inzetten van gezinsvorm?
- Hoe zorgen we voor oplossingen en kansen als het gaat om een gezinsachtige setting of het 'normaler' maken van de verblijfszorg of JeugdzorgPlus, ook al lijken die niet direct binnen handbereik?

3.2.7 Ondersteunende cijfers⁵

In 2018 kregen 842 jeugdigen in WBO te maken met een (tijdelijke) uithuisplaatsing ten opzichte van 513 in het jaar 2016. Van deze kinderen werd in 2018 iets minder dan de helft geplaatst in een pleeggezin of gezinshuis. In 2016 was dat iets meer dan de helft. Er is daarmee verhoudingsgewijs sprake van een grotere instroom in verblijfszorg. Voor de jeugdigen in verblijfszorg in een instelling was de gemiddelde doorlooptijd in 2018 189 dagen. In 2018 kregen 48 jeugdigen te maken met een plaatsing in jeugdzorgplus, in 2016 waren dat 54 jeugdigen.

3.3 ALLE KINDEREN DE KANS BIEDEN ZICH TE ONTWIKKELEN

Goed onderwijs is cruciaal voor de ontwikkeling van kinderen. In een inclusieve samenleving krijgen alle kinderen optimaal de kans om zich te ontwikkelen. Ook als ze daarbij zorg of ondersteuning nodig hebben. Daarvoor is samenwerking in regionaal verband nodig tussen alle betrokken partijen, zoals gemeenten, zorgverzekeraars, passend onderwijs, scholen, jeugdigen en ouders.

3.3.1 Geografische beschrijving

WBO heeft te maken met meerdere samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs. Deze verbanden hebben zelf weer een reikwijdte groter dan WBO:

- Gemeente Breda en omliggende gemeenten hebben één samenwerkingsverband voor het primair en voortgezet onderwijs (PO en VO).

---

⁵ Bron: Dashboard WBO Jeugdhulp, peildatum 30-10-2019

- Gemeente Drimmelen heeft twee samenwerkingsverbanden, waaronder het samenwerkingsverband Breda e.o.
- Gemeente Altena heeft vijf samenwerkingsverbanden (PO en VO) waar het samenwerkingsverband Breda e.o. niet onder valt.

3.3.2 Huidige situatie

De afgelopen jaren hebben wij met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs intensief gewerkt aan een betere verbinding tussen het onderwijs en de inzet van jeugdhulp. De lokale teams stellen jeugdexpertise beschikbaar voor vraagverheldering, begeleiding en toegang tot de specialistische jeugdhulp. Dit is door de regiogemeenten lokaal ingebed in de eigen sociale infrastructuur, zodat scholen maatwerk kunnen leveren.

Er zijn echter veel verschillende samenwerkingsverbanden. Dit geeft knelpunten in de uitwerking. Er is veel onduidelijkheid over wie waarvoor verantwoordelijk is en de regiogemeenten trekken hierin nog los van elkaar op. De afbakening van verantwoordelijkheden tussen (passend) onderwijs en gemeenten kent een grijs gebied en de incongruentie leidt tot te veel verschillende gesprekspartners, te divers inkoopbeleid van de verschillende jeugdhulpregio's en onvoldoende zicht op elkaars werkwijzen en afspraken.

3.3.3. Ambities, doelen en acties

Ambitie

WBO wil dat alle jeugdigen de mogelijkheid krijgen om onderwijs te volgen en zichzelf te ontwikkelen. WBO streeft ernaar dat jeugdhulp snel en tijdig beschikbaar is als ondersteuning vanuit de (passend) onderwijswetgeving ontoereikend en de inzet van jeugdhulp randvoorwaardelijk is om onderwijs te kunnen volgen.

Doelen

- Voor jeugdigen die jeugdhulp nodig hebben om onderwijs te kunnen volgen, zijn passende onderwijs-zorgarrangementen opgesteld.
- Het aantal jeugdigen in een jeugdhulptraject vanwege schooluitval is gereduceerd en de duur van de jeugdhulptrajecten is verkort.
- Jeugdigen zitten niet langer dan drie maanden thuis zonder passend aanbod uit onderwijs of zorg.
- De waardering van scholen en de lokale toegang over de onderlinge samenwerking neemt toe.
- De waardering van ouders en jeugdigen over de samenwerking en de inzet van onderwijs-zorgarrangementen neemt toe.

Acties

- Startfoto maken van de huidige situatie op basis van de input van de betrokken samenwerkingspartners.

- Zicht krijgen op de kwalitatieve en kwantitatieve vraag naar jeugdhulp in relatie tot onderwijs (zorgprofielen opstellen).
- Afbakenen van de verantwoordelijkheden van (passend) onderwijs en gemeenten.
- Werkwijze ontwikkelen om samen met het onderwijs onderwijs-zorgcombinaties te arrangeren; dit verwerken we in nieuwe onderwijs-zorgarrangementen.
- Onderzoeken hoe passend onderwijs binnen verblijfszorg en JeugdzorgPlus gestalte kan krijgen en hierover adviseren aan gemeenten en onderwijspartners.

3.3.4 Inkooprichtlijnen

Om de doelen te realiseren, vragen we van inkopers en contractmanagers om:

- te adviseren over een strakkere afbakening tussen passend onderwijs en jeugdhulp;
- inkoop en contracten jeugdhulp af te stemmen op afspraken tussen onderwijs en gemeenten;
- samen met beleid te onderzoeken of er bepaalde hulpvormen gelimiteerd of anders bekostigd kunnen worden.

3.3.5 Effecten lokaal

Een gezamenlijke sturing op deze actielijn betekent:

- Regiogemeenten moeten de regionale kaders in de lokale toegang verwerken.
- Er moet zowel op lokaal als regionaal niveau structureel worden gecommuniceerd met de samenwerkingsverbanden en het onderwijs.

3.3.6 Kritische succesfactoren

Om de ambitie te verwezenlijken is het cruciaal dat we de volgende vragen beantwoorden:

- Hoe maken we, gegeven de vele samenwerkingsverbanden en -regio's, goede samenwerkingsafspraken om effectief te werken in de driehoek jeugdhulp, leerplicht en onderwijs?
- Hoe zorgen we dat er binnen elke gemeente, school en organisatie voldoende aandacht voor vroegsignalering is?
- Weten we hoeveel jeugdigen jeugdhulp in plaats van onderwijs ontvangen?

3.3.7 Ondersteunende cijfers

Uit het jaarverslag 2017-2018⁶ van het Regionaal Bureau Leerplicht West-Brabant (RBL) blijkt dat 233 jeugdigen uit WBO in het schooljaar 2017-2018 een vrijstelling van onderwijs hadden. Dat is 0,47% van de jeugdigen in de leeftijd van 5 tot 18 jaar. Verder is er in dat schooljaar door het onderwijs voor 42 jeugdigen langdurig relatief verzuim (voorheen 'thuiszitters') gemeld bij het RBL. Het gaat dan om jeugdigen met een schoolinschrijving die langer dan 4 weken hebben verzuimd. Voor 31 jeugdigen ging het daarbij om verzuim langer dan drie maanden. In het

---

⁶ Bron: <https://rblwest-brabant.nl/wp-content/uploads/2018/12/Jaarverslag-RBL-West-Brabant-2017-2018definitief.pdf>

verslag wordt aangegeven dat de voornaamste reden voor het thuiszitten is dat er tijdelijk geen geschikt onderwijsaanbod is voor een leerling, bijvoorbeeld vanwege wachtlijsten na een verwijzing naar het speciaal onderwijs of een hulpverleningstraject.

3.4 KWETSBARE JONGEREN BETER OP WEG HELPEN ZELFSTANDIG TE WORDEN

De overgang naar volwassenheid kan voor kwetsbare en minder zelfredzame jongeren bijzonder lastig zijn, zeker als zij een ondersteunend netwerk missen. WBO kan deze jongeren beter helpen door te zorgen voor een doorgaande lijn met passende en integrale zorg en ondersteuning. Dit vraagt om samenwerking met gemeentelijke instanties en andere betrokken partijen bij het vinden van huisvesting en bij de ondersteuning van deze jongeren bij overgang van school naar werk.

3.4.1 Geografische beschrijving

Bij deze actielijn zijn meerdere domeinen betrokken, denk aan onderwijs, jeugd, Wmo en participatie. De samenwerkingsverbanden voor deze domeinen zijn binnen de regiogemeenten onderling verschillend.

Samenwerking op terrein van WMO en Participatiewet:

Altena, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout
Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Breda

Samenwerking op terrein van Jeugdwet:

Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau⁷, Breda, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout (= WBO)

Samenwerking op het gebied van Passend Onderwijs-jeugdhulp:

Binnen de jeugdhulpregio WBO zijn zeven samenwerkingsverbanden voor het primair en voortgezet onderwijs betrokken.

3.4.2 Huidige situatie

WBO heeft diverse stappen gezet met betrekking tot de doorgaande lijn 16 tot 23 jaar. Zo is een pool van grenshulpverleners actief. Zij verlenen hulp aan jongeren tussen de 16 en 27 jaar en zijn het aanspreekpunt binnen hun organisatie over dit onderwerp. Aan deze pool nemen ook jeugdprofessionals van de lokale toegangen deel.

Met zorgaanbieders zijn afspraken gemaakt over dit thema. Als een zorgaanbieder verwacht dat een jeugdige van 16 jaar of ouder ook na het 18e levensjaar hulp nodig heeft, wordt samen met de jeugdige en zijn gezin of netwerk een toekomstplan opgesteld. In WBO is een format van een toekomstplan en een praatplaat (elk half jaar een 'Ik word 18 jaar-gesprek') opgesteld.

---

⁷ Alphen-Chaam en Baarle-Nassau hebben deze samenwerking per 1 januari 2020 te verlaten.

Nakoming van de contractafspraken over het toekomstplan vraagt daarom extra aandacht. WBO heeft daarbij een werkinstructie opgesteld over wanneer er sprake is of kan zijn van verlengde jeugdhulp. Daarmee wil de regio het oneigenlijk gebruik van de verlengde jeugdhulp, vooral in de vorm van ambulante jeugdhulp, tegengaan.

3.4.3 Ambitie, doelen en acties

Ambitie

WBO wil dat ook kwetsbare en minder zelfredzame jeugdigen voldoende kansen krijgen om zich goed voor te bereiden op de toekomst en om volwaardig deel te nemen aan de samenleving. WBO ondersteunt elke jeugdige vanaf 16 jaar die jeugdhulp ontvangt, een instelling verlaat of in een pleeggezin/gezinshuis woont. In een gezamenlijk opgesteld toekomstplan beschrijven we het toekomstperspectief en de benodigde ondersteuning op alle leefgebieden.

Doelen

- Vanaf de periode 2020-2021 ondersteunen we iedere jeugdige vanaf 16 jaar die jeugdhulp ontvangt bij het opstellen van een integraal toekomstplan dat met alle betrokken partijen wordt gedeeld⁸.
- Er is waar nodig een doorgaande lijn van hulp en ondersteuning van 18 jaar tot 23 jaar.
- Van iedere jeugdige is het sociaal netwerk in beeld. Als dit sociale netwerk niet volstaat, dragen wij zorg voor een formele/informele (volwassen) begeleider.

Acties

- In beeld brengen van het sociale netwerk van kwetsbare jeugdigen vanaf 16 jaar die jeugdhulp ontvangen.
- Faciliteren van grenshulpverleners in de samenwerking, afstemming en het samen leren met professionals binnen het sociaal domein.
- Implementeren van 'de praatplaat' en het 'integrale toekomstplan'.
- Toekomstplan opnemen als onderdeel van het cliënttevredenheidsonderzoek.
- Verbinding zoeken met Wmo en participatie voor betere gezamenlijke sturing en formulering van beleid op beschikbaarheid woonvoorzieningen.

---

⁸ Aandachtsgebieden integraal toekomstplan: dagbesteding (werk/onderwijs), huisvesting, financiën, sociaal netwerk waarop de jongere kan terugvallen en, indien nodig, verdere zorg.

3.4.4 Inkooprichtlijnen

Om de doelen te realiseren, vragen we van inkopers en contractmanagers om:

- de rol van aanbieders bij het opstellen van een toekomstplan contractueel vast te stellen en hierop te handhaven;
- voldoende plekken voor begeleid wonen of woonvoorzieningen beschikbaar te krijgen die voorbereiden op zelfstandig wonen (geografische spreiding in de regio).

3.4.5 Effecten lokaal

Een gezamenlijke sturing op deze actielijn betekent:

- Professionals in de lokale toegang gebruiken het toekomstplan als uitgangspunt bij het inzetten van zorg en zoeken waar nodig de samenwerking met grenshulpverleners.
- De aandachtsgebieden binnen het toekomstplan moeten lokaal worden opgepakt en geborgd.
- Aanbieders en verwijzers zijn voorzien van informatie over hulp en ondersteuning binnen sociaal domein.
- Regiogemeenten ondersteunen de regievoering van de jeugdige op zijn eigen toekomstplan in samenspraak met zijn sociaal netwerk en betrokken professionals.

3.4.6 Kritische succesfactoren

Om de ambitie te verwezenlijken is het cruciaal dat we de volgende vragen beantwoorden:

- Heeft elke gemeente voldoende focus en inzet op voorzieningen die cruciaal onderdeel zijn van het toekomstplan van jeugdigen?
- Wordt het toekomstplan geïntegreerd in andere plannen die binnen de lokale gemeentelijke toegangen met cliënten worden opgesteld?

3.4.7 Ondersteunende cijfers

In de onderstaande tabel is in beeld gebracht hoeveel jeugdigen in de leeftijd 16 jaar en ouder in het jaar 2018 jeugdhulp hebben ontvangen in de vorm van ZIN of PGB. Daarbij is aangegeven welk aandeel van de hulp ambulantly werd geboden. Dit aandeel is lager dan het aandeel ambulantly voor alle jeugdigen (zie paragraaf 1). Er zijn geen cijfers beschikbaar over hoeveel van deze jeugdigen uitstromen naar zorg in andere wettelijke kaders.

2018	Unieke jeugdigen	Zorgtrajecten (ZIN en PGB)	Aandeel ambulantly zorgtrajecten
16 jaar	379	720	81%
17 jaar	414	794	67%
18+	119	203	80%

3.5 JEUGDIGEN BETER BESCHERMEN ALS HUN ONTWIKKELING GEVAAR LOOPT

Jeugdigen die bedreigd worden in hun ontwikkeling moeten eerder en beter worden beschermd. Dit betekent dat betrokken professionals de risico's die de ontwikkeling van kinderen bedreigen tijdig signaleren en wegnemen. De verschillende organisaties uit de jeugdbeschermingsketen moeten actief samenwerken; met voldoende aandacht en goede voorlichting voor ouders en jeugdigen over hun rechtspositie. Jeugdigen moeten, wanneer dat nodig is, erop kunnen vertrouwen dat er altijd een jeugdbeschermer of jeugdreclasserder beschikbaar is.

3.5.1. Geografische beschrijving

De organisaties binnen de jeugdbeschermingsketen hebben elk hun eigen werkgebied. De vroegsignalering en het vroegtijdig ingrijpen binnen preventie en vrij toegankelijke hulp en ondersteuning wordt lokaal door elke regiogemeente georganiseerd. Richtlijnen voor opschalen naar Veilig Thuis zijn opgesteld door de zestien gemeenten van West-Brabant, het werkgebied van Veilig Thuis West-Brabant. De Raad voor de Kinderbescherming heeft het arrondissement van de rechtbank Midden Brabant-Zeeland als werkgebied. Het Veiligheidshuis is geformeerd rondom de gemeenten binnen district de Baronie⁹. Samenwerking vindt plaats op verschillende niveaus in verschillende verbanden, waarbij er steeds nadrukkelijker op arrondissementsniveau de samenwerking wordt gezocht om tot een meer eenduidige werkwijze te komen.

3.5.2 Huidige situatie

Kwetsbare gezinnen met structureel complexe problemen worden vaak moeilijk bereikt. De samenwerking tussen instellingen op het gebied van veiligheid is wel verbeterd (o.a. de jeugdbeschermingstafels), maar het ontbreekt nog aan een gezamenlijke organisatie van werkprocessen en risicotaxaties. Ook blijft de samenwerking met de jeugdstrafrechtketen nog achter. Dit blijkt onder andere ook uit een onderzoek van 27 gemeenten (3 jeugdhulpregio's: WBO, WBW en Hart van Brabant) naar de toeleiding naar jeugdbescherming. In het onderzoek¹⁰ is geconstateerd dat de keten van jeugdbescherming nog te gefragmenteerd is en dat de samenwerking in de keten voor verbetering vatbaar is. WBO werkt nu samen met de ketenpartners aan een verbetering hiervan.

De lokale teams signaleren over het algemeen goed, maar tijdig signaleren en effectief oppakken van complexe problematiek met een verhoogd risico op onveiligheid verloopt minder goed. Daarbij sluit hulp en ondersteuning sociaal domein breed vaak nog onvoldoende

---

⁹ Zorg- en Veiligheidshuis Baronie Breda is een netwerksamenwerking tussen de verschillende ketens van straf, zorg en de gemeenten Drimmelen, Geertruidenberg, Oosterhout, Altena, Etten-Leur, Zundert, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Breda.

¹⁰ Onderzoeksrapport Effectiviteit in de jeugdbeschermingsketen Midden- en West-Brabant, van Montfoort, 2017.

aan bij de belangrijkste oorzaken van onveiligheid, zoals meervoudige problematiek, ouder(s) met een verstandelijke beperking en/of psychiatrische problematiek, complexe scheidingen en huiselijk geweld en kindermishandeling. Om de keten te versterken werken we aan samen leren in de keten en het gezamenlijk netwerk 'werken rond het gezin' bij veiligheidsvraagstukken. Aan de regionale jeugdbeschermingstafel bespreken we samen met ouders de noodzaak tot een onderzoek naar de inzet van kindbeschermingsmaatregelen. Daarnaast brengen we zorgprofielen beter in beeld om zowel in civiel als in jeugdstrafrecht snel en tijdig passende (forensische) hulp te organiseren.

3.5.3 Ambities, doelen en acties

Ambitie

Ieder kind in WBO moet veilig kunnen opgroeien. Daarom bieden we snel effectieve hulp bij een onveilige situatie en als de ontwikkeling van kinderen en jongeren in gevaar is. Jeugdigen en hun gezinnen ontvangen hulp zo veel als mogelijk op vrijwillige basis. Wanneer een kindbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel toch nodig is, zetten we deze zo kort mogelijk in. In alle situaties sluiten we zoveel als mogelijk bij de jeugdige en zijn ouders aan en maken we gebruik van hun krachten en die van het eigen netwerk (maximaal mogelijke autonomie van het gezin).

Doelen

- Het aantal noodzakelijke maatregelen is verminderd omdat vrijwillige hulp effectief en toereikend is.
- De duur van signaal tot passende inzet hulp en ondersteuning (vrijwillig of gedwongen) is verkort tot maximaal 4 maanden.
- We verminderen ondertoezichtstellingen langer dan een jaar door de inzet van effectieve hulp.
- De noodzaak tot inzet van voogdijmaatregelen is verminderd, omdat ouders zelf gezag kunnen dragen eventueel met ondersteuning vanuit de hulpverlening.

Acties

- Regionale bijeenkomsten organiseren over de meldcode en het stappenplan bij signalen van onveiligheid.
- Verbeteren consultatie- en adviesfunctie voor professionals binnen preventie en lokale hulp en ondersteuning.
- Deskundigheidsbevordering, expertisetafels en intercollegiale consultatie organiseren over veiligheidsvraagstukken.
- Samenwerking versterken met de rechtbank bij conflictscheidingen met passende integrale hulp in een vroeger stadium.
- Regionale visie en werkwijze 'samen rondom het gezin en jeugdige' implementeren.
- Het Kr8kollektief doorontwikkelen naar een jeugdbeschermingstafel met een concrete aanpak.

- Hulpaanbod beter afstemmen op effectieve interventies voor het voorkomen en verminderen van onveiligheid en jeugdcriminaliteit.
- Regionale inrichting van crisismelding, -interventie en -zorg.

3.5.4 Inkooprichtlijnen

Om de doelen te realiseren vragen we van inkopers en contractmanagers om:

- te adviseren over een beter en snel beschikbaar passend aanbod van interventies voor het voorkomen van gedwongen hulpverlening;
- de uitgangspunten van deze actielijn te borgen in de inkoop en contracten;
- meer samenwerking en afstemming over aanbod te zoeken met ketenpartners die ook een verwijzende rol vervullen (RvdK, GI, JJI, Rechtbank).

3.5.5 Effecten lokaal

Een gezamenlijke sturing op deze actielijn betekent:

- Naast regionale sturing moeten gemeenten lokaal actief een inspanning leveren om de ambities waar te maken.
- Passende hulp en ondersteuning binnen de jeugdbeschermingsketen is veelal breder dan jeugdhulp, gemeenten moeten lokaal verbindend beleid voeren om integrale ondersteuning te organiseren.
- Veiligheid binnen gezinnen en bij jeugdigen moet een speerpunt zijn van preventie en ondersteuning binnen vrij toegankelijke hulp (sociaal domein breed). Dit betekent goede voorlichting en scholen ondersteunen bij vroegsignalering.

3.5.6 Kritische succesfactoren

Om de ambitie te verwezenlijken is het cruciaal dat we de volgende vragen beantwoorden:

- Hoe krijgen we alle ketenpartners voldoende toegerust en gecommitteerd om actief bij te dragen aan boven gestelde doelen?
- Hoe zorgen we voor voldoende afstemming en ontschotting tussen alle ketenpartners?
- Hoe zorgen we naast integrale vraagverheldering voor een integrale aanpak en ondersteuning aan gezinnen en jeugdigen?
- Hoe maken we een beweging van symptoom- naar oorzaakbestrijding?

3.5.7 Ondersteunende cijfers

In 2018 kregen 731 jeugdigen in WBO te maken met een jeugdbeschermings- en/of een jeugdreclasseringsmaatregel. In totaal ging dat om 952 maatregelen. We zien dat het aantal maatregelen op jaarbasis sterk kan fluctueren. Over het geheel genomen is er sprake van een lichte afname van het aantal maatregelen, maar het is nog te vroeg om te spreken van een trend. Hieronder twee tabellen met een verdere uitsplitsing van de maatregelen.

2018	Aantal jeugdigen ¹¹	Aantal maatregelen
Jeugdbescherming	596	768
Jeugdreclassering	155	184

2018	Aantal jeugdigen ¹²	Aantal maatregelen
Ondertoezichtstelling <jaar	217	238
Ondertoezichtstelling >jaar	233	296
Voogdij	227	234

Vanuit de maatregelen wordt door de GI ook jeugdhulp in gezet. In 2018 was het aandeel van de GI in het totaal aantal zorgtrajecten 11,5%. Verder blijkt uit onderzoek¹³ dat in 2016 de gemiddelde doorlooptijd van de jeugdbeschermingsketen 8,2 maanden was ten opzichte van de maximale normtijd van 5 maanden. De doorlooptijd is in de daaropvolgende periode niet opnieuw onderzocht. Aanname op basis van praktijkinformatie is dat in 2018 geen sprake was van een kortere doorlooptijd.

3.6 INVESTEREN IN VAKMANSCHAP

Een van de transformatiedoelstellingen van de Jeugdwet is om professionals meer handelingsruimte te bieden. Professionals zijn het kapitaal van de jeugdhulp, staan naast de jeugdigen en hun ouders en staan garant, samen met andere betrokkenen, voor goede zorg. Investeren in vakmanschap vermindert de afhankelijkheid van regels. Ook het gezamenlijk investeren in kennis, tijd, ruimte en een lerende omgeving voor professionals is essentieel.

3.6.1 Geografische beschrijving

Jeugdprofessionals in WBO werken vanuit gemeentelijke toegangsteams, de jeugdgezondheidszorg, welzijnsorganisaties, zorgaanbieders, huisartsen of GI's. De gemeentelijke toegangsteams zijn veelal lokaal georganiseerd. Gemeenten Drimmelen en Geertruidenberg hebben een gezamenlijk toegangsteam. De jeugdgezondheidszorg is ondergebracht bij drie organisaties die actief zijn in heel West-Brabant. WBO werkt vanaf 1

¹¹ Het aantal jeugdigen uitgesplitst naar jeugdbescherming en jeugdreclassering is hoger dan het aantal unieke jeugdigen gezien over alle maatregelen samen. Dat komt omdat er jeugdigen zijn die te maken hebben met maatregelen uit beide categorieën (samenloop of opeenvolgend).

¹² Het aantal jeugdigen met maatregelen jeugdbescherming uitgesplitst naar type maatregel is hoger dan het aantal unieke jeugdigen gezien over alle jeugdbeschermingsmaatregelen samen. Dat komt omdat er jeugdigen zijn die te maken hebben meerdere typen maatregelen (opeenvolgend).

¹³ Van Montfoort 2017: Onderzoeksrapport Effectiviteit in de jeugdbeschermingsketen Midden- en West-Brabant.

januari 2020 met 4 GI's. Scholing van jeugdhulpprofessionals is de verantwoordelijkheid van werkgevers. Er zijn bijna 300 werkgevers van jeugdhulpprofessionals actief in WBO. De werkgevers variëren van grote landelijk opererende organisaties tot kleine zelfstandigen.

3.6.2 Huidige situatie

Binnen WBO wordt deskundigheidsbevordering van jeugdprofessionals in de lokale toegangen eenduidig vormgegeven. We zijn gestart met een pilot over de inzet van een praktijkondersteuner jeugd bij de huisartsen. De vorm waarin dit gegoten wordt, kan lokaal verschillend zijn. De pilot is gericht op een betere afstemming tussen huisartsen en de lokale toegang en het meer gericht verwijzen naar de niet vrij toegankelijke jeugdhulp.

Voor de lokale toegang en andere verwijzers hebben we een regionale richtlijn (toolkit) verwijsgedrag opgesteld. Hierin is geformuleerd hoe je komt tot een verwijzing. De professionals in de lokale toegangen worden ondersteund door gedragswetenschappers. Een deel van deze specialisten werkt vanuit een regionaal jeugdadviesteam (JAT), een ander deel is in dienst van een gemeente. In het najaar van 2018 is het besluit genomen om het adviesteam door te ontwikkelen naar een regionaal expertteam. Belangrijk is dat zij via bijscholing hun expertise behouden. Om de samenwerking bij complexe (veiligheids)problematiek te versterken, organiseert een aantal gemeenten methodische leerbijeenkomsten.

Bij de start van de transitie in 2015 is de regeldruk en administratieve druk in de regio zo veel mogelijk beperkt. Zo hebben we bijvoorbeeld een gezamenlijke financiële administratie en gezamenlijk verantwoordingsproces ingericht. WBO blijft actief met aanbieders en partners in gesprek om steeds te zoeken naar vereenvoudiging van het proces om zo meer tijd over te houden voor de hulp, een proces van leren en ontdekken hoe het beter kan.

3.6.3 Ambities, doelen en acties

Ambitie

Vakmanschap komt voor ons tot uiting in normaliseren van de professionele standaard. Belangrijk vinden wij dat de professional ouders en jeugdigen ondersteunt bij het zélf oplossen van de hulpvraag en deze hulpvraag niet overneemt. Om dit te bevorderen willen we op regionaal niveau elkaar leren kennen, samen leren en samen professionaliseren. We willen verkennen hoe we kunnen werken aan een lerende organisatie voor onze professionals.

Doelen

- Alle professionals verwijzen gericht en eenduidig door op grond van een aantal vaste criteria en uitgangspunten die iedere professional kent; deze zijn ook toepasbaar op maatwerk.
- Ouders en jeugdigen beslissen mee over de jeugdhulp en voelen zich gehoord in de besluitvorming over de inzet.

Acties

- Een regionaal expertteam organiseren.
- Regionale kennissessies organiseren voor jeugdprofessionals over de uitvoering van de Jeugdwet en de beoogde transformatie aan de hand van relevante thema's.
- Regionale leertafels organiseren waar dialoog en intervisie tussen beleid, verwijzer en uitvoering centraal staan.
- Toolkit goed verwijsgedrag verder ontwikkelen en herijken op basis van de ontwikkelingen in het beroepsveld en de context waarin de professionals opereren.

3.6.4 Inkooprichtlijnen

Om de doelen te realiseren vragen we van inkopers en contractmanagers om:

- de richtlijn (toolkit) goed verwijsgedrag op te nemen in contracten met verwijzers en verwijzers actief te informeren;
- in de contracten mee te nemen dat aanbieders kennis en expertise beschikbaar stellen via intercollegiale consultatie en kennisdeling ten behoeve van een lerende organisatie.

3.6.5 Effecten lokaal

Een gezamenlijke sturing op deze actielijn betekent:

- WBO stuurt op platformen, fysiek of virtueel, om deskundigheid te bevorderen onder lokale professionals.
- Lokaal deelt men actiever kennis door vormen van onder andere intervisie en mentoring op te zetten; hiervoor is een werkwijze met kwaliteitscertificering mogelijk.

3.6.6 Kritische succesfactoren

Om de ambitie te verwezenlijken is het cruciaal dat we de volgende vragen beantwoorden:

- Hoe zorgen we ervoor dat we een netwerk van organisaties geëncouraged krijgen om actief kennis uit te wisselen?
- Hoe krijgen we zicht op het lokale draagvlak en capaciteit om regionaal 'samen leren' vorm te geven?

REGIO
WBO
JEUGD

4 | Randvoorwaarden, risico's en financiën

4. RANDVOORWAARDEN, RISICO'S EN FINANCIËN

Met dit beleidskader geeft WBO een impuls aan sterkere regionale verbinding en meer intensief samenwerken via de zes inhoudelijke actielijnen. Hiermee wil WBO een effectief werkend en financieel houdbaar jeugdstelsel borgen en haar ambities waarmaken.

4.1 RANDVOORWAARDEN

Randvoorwaarden voor een succesvolle samenwerking zijn:

- Beleidsrijk samenwerken.
- Opereren als één, met belangen en successen van de regio voorop en goede jeugdzorg binnen iedere gemeente.
- Helderheid over hoe we onze samenwerking en besluitvormingsprocessen organiseren.
- Helderheid over de lokale belangen en noden van de deelnemende gemeenten en daar regionaal gehoor aan geven.
- Investeren in voldoende en helpende sturingsinformatie voor monitoring, toetsing en bijstellen van beleid.
- Voldoende en onafhankelijke beleidsadvisering op regionaal niveau.
- Inzicht in lokaal georganiseerde preventieve hulp en ondersteuning.

4.2 RISICO'S

Soms is sprake van een spagaat tussen lokale behoeften en regionale koers. Het risico bestaat dat breed draagvlak onder druk komt te staan.

De ambitie is dat WBO in 2020 de taken en verantwoordelijkheden van iedere gemeente concreet vast legt en duidelijkheid geeft over wat de samenwerking aan structuur, mandaat, budget, capaciteit en besluitvorming vraagt. Daarin houden we aandacht voor de betekenis van lokale belangen, zowel inhoudelijk als financieel, voor het regionale belang en de regionale koers.

Om dit risico te beheersen, is iedere organisatie transparant over de eigen belangen en nemen we besluiten gezamenlijk. Het regionale belang staat voorop binnen het veld van de niet vrij toegankelijke jeugdhulp. Daarbij hebben we oog en oor voor lokale verscheidenheid en behoeften en willen we bijdragen aan breed – zowel expliciet als impliciet - draagvlak voor een gezamenlijke regionale WBO-koers.

Er is te beperkte kwalitatieve sturingsinformatie beschikbaar. Het risico bestaat dat de keuzes in de sturing op onze transformatiedoelstellingen niet effectief zijn.

Om te kunnen sturen op onze transformatiedoelstellingen hebben we goede sturingsinformatie nodig. Nu zijn die gegevens niet toereikend en te ondoorzichtig. Om dit risico te beheersen bevelen wij aan om te investeren in goede data en goed datamanagement.

Verstreckte middelen van het Rijk zijn beperkt. Het risico bestaat dat er vooral aandacht uitgaat naar beheersen en dat er van transformeren weinig terecht komt.

We beheersen dit risico door een lerende structuur en een lerende 'groei-mindset' in te richten. Ook willen we een regionale kwartiermaker aanstellen die als verbinder tussen de regiogemeenten kan optreden.

4.3 FINANCIËN

4.3.1 Kosten Jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering

In de periode 2015 naar 2018 is het uitgavenpatroon WBO voor de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering als volgt¹⁴:

Jaar	2015	2016	2017	2018
Uitgaven totaal in €	45.249.185	47.264.518	55.993.574	60.897.636
Jeugdhulp Ambulant in € (inclusief vervoer en LTA 50% ¹⁵)	14.851.786	19.048.762	26.724.781	33.5790.57
Jeugdhulp met verblijf in € (verblijfszorg, crisiszorg pleegzorg, gezinshuizen, jeugdzorgplus, LTA 50%)	25.219.127	23.046.457	24.769.311	22.947.595
Uitvoering JB/JR in € (kosten uitvoering maatregelen+ SEZ)	5.178.272	5.169.299	4.499.482	4.370.984

Voor het jaar 2020 bedraagt de begroting van WBO voor de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering in totaal € 58.377.800 -,¹⁶.

¹⁴ Gebaseerd op de afrekeningen met de gemeenten in het kader van jaarrekeningen.

¹⁵ LTA betreft zowel ambulant als verblijf. Dit is op dit moment nog niet exact uit te splitsen. Op basis van gegevens Dashboard in het jaar 2018 wordt aangenomen dat het een ongeveer gelijke verdeling is over de twee categorieën.

¹⁶ Gebaseerd aanlevering van de individuele gemeenten. Er is geen regionale begroting.

4.3.2 Kosten beleid en uitvoering

Voor de gezamenlijke inkoop, contractmanagement en financiële administratie wordt gewerkt met een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de gemeente Breda. Voor 2020 ligt een begroting hierover nog ter besluitvorming voor aan de colleges. Het gaat om een bedrag van circa 2 miljoen euro, zo'n 3,3% van het totaal aan regionale uitgaven voor jeugdhulp.

Bestuurders en medewerkers vanuit alle deelnemende gemeenten zetten zich daarnaast in op regionale dossiers. Deze inzet wordt niet georganiseerd door WBO en valt niet onder deze begroting, tenzij hiertoe anders wordt besloten. Verder valt de inspanning die de gemeenten in WBO op lokaal niveau doen als bijdrage aan de ambities van de regio, buiten de scope van dit beleidskader en de begroting van WBO. Op hoofdlijnen bestaan deze taken uit:

- preventie en vroegsignalering;
- eerstelijns ondersteuning bij opvoeden en opgroeien;
- professionele toeleiding naar jeugdhulp via lokale toegang;
- signaleren en bestrijden van kindermishandeling (o.a. door Veilig Thuis);
- faciliteren vertrouwenspersoon, advies- en consultatiefunctie (via de Kindertelefoon).

4.3.3 Begroting 2020 en verder

De begroting voor 2020 is vastgesteld voordat de ambities in dit beleidskader duidelijk waren. In deze begrotingen is dan ook geen rekening gehouden met de hieruit voortvloeiende acties. Deze acties worden uitgewerkt in een uitvoeringsplan voor de jaren 2020 tot en met 2023. De keuzes die de bestuurders van WBO hierin maken, zullen gevolgen hebben voor de begrotingen van de komende jaren. Het is daarbij een overweging om vanuit een regionale begroting te gaan werken en deze kosten te verdelen over de deelnemende gemeenten. Op deze manier kan er regionaal scherper gestuurd worden op resultaten. Bij het opstellen van zo'n begroting kunnen de volgende uitgangspunten gehanteerd worden:

- We streven naar een sluitende begroting en het terugdringen van tekorten bij de deelnemende gemeenten.
- We bestemmen minder middelen voor de toestroom van cliënten in behandeling met verblijf en JeugdzorgPlus en vervangen verblijfszorg zoveel mogelijk door (intensieve) ambulante hulp en vertalen dit streven door in de begroting.
- We investeren in dataverzameling en sturingsinformatie om gericht te kunnen sturen op onze doelstellingen.
- We investeren in randvoorwaarden voor beleidsrijk samenwerken, zodat we (financiële) uitdagingen het hoofd kunnen bieden én onze inhoudelijke ambities kunnen verwezenlijken.
- We realiseren ons dat investeren op lokaal niveau in preventie, hulp en ondersteuning van cruciaal belang is voor het behalen van de WBO-ambities.
- De investeringen en de daaruit voortkomende resultaten gelden op WBO-niveau en zullen niet altijd evenredig verdeeld zijn over de deelnemende gemeenten. Zo kan een investering van de ene gemeente directe waarde krijgen voor een andere gemeente.

4.4 MONITORING EN OPVOLGING

De looptijd van dit plan is vier jaar. In deze periode spannen we ons in om de gestelde doelen te behalen. Het eerste jaar staat in het teken van het nader concretiseren van de aanpak. In 2021 en 2022 moeten de eerste resultaten van de aanpak zichtbaar worden en kunnen we op basis daarvan sturing geven op vervolg in 2023.

De voortgang gaan we monitoren aan de hand van een aantal indicatoren die worden vastgesteld op basis van de doelen uit dit beleidsplan. Deze gaan onder andere over het gebruik van de niet vrij toegankelijke ambulante jeugdhulp, het aantal kinderen in verblijfszorg en gezinsvormen, de inzet van jeugdbescherming en jeugdreclassering en de samenhang tussen jeugdhulp in relatie tot onderwijs. Deze indicatoren worden uitgewerkt in een regionale beleidsmonitor die we tweejaarlijks aan het bestuurlijk overleg WBO zullen voorleggen.

REGIO
WBO
JEUGD

5 | Bijlagen

BIJLAGE: BEGRIPPEN

Aanbieder	Organisatie of zelfstandig ondernemer die jeugdhulp biedt aan cliënten
Ambulante hulp	Hulp of zorg die niet locatiegebonden is
Team WBO	Team van medewerkers bij de gemeente Breda die uitvoering geeft aan de taken binnen de DVO voor inkoop en financiën
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin, vervult in een aantal gemeenten de toegang naar de jeugdhulp
College(s)	College van Burgemeester en wethouders
Complexe casus, complexe casuïstiek	Casus waarin meerdere problemen met meerdere gezinsleden spelen, rondom bijvoorbeeld omgang & gezag, psychiatrische problematiek, armoede, schulden etc.
Domeinoverstijgend	Uitgaand boven meer dan één van de sociale domeinen (onderwijs, Wmo, jeugd, sport, inkomen, participatie, wonen, inburgering, etc.)
Doorlooptijd	Duur van een zorg- of hulptraject
Doorstroom, doorstroming verblijfshulp	Overgang van een cliënt in residentiële hulp naar een vorm van ambulante hulp
Gecontracteerde aanbieder	Aanbieder die een contract heeft met WBO voor het leveren van een of meerdere vormen van jeugdhulp
Gemeentelijk toegangsteam	Zie Toegang, lokale toegang
Gezinsachtige situatie	Vorm van jeugdhulp waarbij een jeugdige die niet thuis kan wonen verblijft in een omgeving die lijkt op een regulier gezin, zoals een pleeggezin of gezinshuis
Gezinshuis(zorg)	Kleinschalige vorm van jeugdhulp - georganiseerd vanuit een natuurlijk gezinssysteem. Gezinshuisouders bieden volgens het 24x7-principe opvoeding, ondersteuning en zorg aan bij hen in huis geplaatste kinderen en jongeren die tijdelijk of langdurig zijn aangewezen op intensieve en professionele hulpverlening als gevolg van beschadigende ervaringen en/of complexe problematiek

GI, Gecertificeerde Instelling	Instellingen die van overheidswege gecertificeerd zijn om kinderbeschermingsmaatregelen en maatregelen in het kader van de jeugdreclassering te mogen uitvoeren
Grenshulpverlener(s)	Professional die werkzaam is bij een aanbieder of gemeentelijke organisatie die aanspreekpunt is binnen zijn/haar organisatie voor hulp en advies aan jongeren tussen 16 en 27 jaar
Jeugdbescherming, jeugdbeschermer	Onvrijwillige hulpverlening op grond van een door de kinderrechter uitgesproken maatregel, waardoor het ouderlijk gezag wordt beperkt of ontnomen omdat er sprake is van een ernstige bedreiging voor (de ontwikkeling van) het kind
Jeugdbeschermingstafel	Aan de jeugdbeschermingstafel bespreken ketenpartners van jeugdbescherming samen met de ouders en jeugdige de noodzaak tot een onderzoek naar de inzet van kinderbeschermingsmaatregelen
Jeugdigen, kinderen	Kinderen van 0 tot 18 jaar
Jeugdreclassering, jeugdreclasserder	Vorm van hulpverlening voor jongeren tussen 12 en 23 jaar die met politie en/of justitie in aanraking zijn gekomen
JeugdzorgPlus	Vorm van gesloten jeugdhulp aan jongeren die niet bereikbaar zijn voor lichtere vormen van hulp en die zonder behandeling een risico vormen voor zichzelf of hun omgeving
JJI, Justitiële Jeugdinstelling	Gesloten instelling voor jongeren met jeugddetentie of een maatregel tot plaatsing in een justitiële jeugdinstelling (PIJ, ook wel bekend als 'jeugd-tbs')
Lokaal team, lokale teams	Dit zijn teams van professionals die binnen de gemeente de toegang tot de jeugdhulp vormen
Niet vrij toegankelijke jeugdhulp	Jeugdhulp die alleen beschikbaar is na een verwijzing/indicatie van een daartoe bevoegd persoon.
OTS, Onder Toezichtstelling	Jeugdbeschermingsmaatregel die het gezag van ouders over hun kinderen beperkt
Overbruggingszorg	Zorg die wordt ingezet ter overbrugging van de wachttijd

Regiogemeente(n)	De deelnemende gemeenten aan de Jeugdhulp regio WBO.
Toegang, lokale toegang	Gemeentelijke toegang tot de niet vrij toegankelijke jeugdhulp
Veilig Thuis	Regionale organisatie waar slachtoffers, daders en omstanders terecht kunnen voor deskundige hulp en advies bij/over huiselijk geweld en kindermishandeling
Verblijfsaanbieder	Organisatie die een vorm van residentiele jeugdhulp (hulp met verblijf) biedt
Verblijfszorg, verblijfshulp	Jeugdhulp waarbij de jeugdige op een locatie van een aanbieder verblijft en daar de jeugdhulp krijgt aangeboden
Verlengde jeugdhulp	Jeugdhulp die in specifieke situaties ingezet kan worden voor jongeren van 18 tot 23 jaar
Verwijzer(s)	Partijen/personen die bevoegd zijn om een verwijzing/indicatie af te geven voor niet vrij toegankelijke jeugdhulp
VTJ, Vrij toegankelijke jeugdhulp	Jeugdhulp die voor alle inwoners altijd toegankelijk is, zonder dat hier een verwijzing of indicatie voor nodig is.
WBO, West Brabant Oost	Gemeenten Altena, Breda, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout vormen samen de jeugdhulpregio West Brabant Oost
Zorg- en veiligheidshuis	Een netwerksamenwerking tussen straf-, zorg- en (andere) gemeentelijke partners, waarin zij onder eenduidige regie komen tot een ketenoverstijgende aanpak van complexe persoons-, systeem- en gebiedsgerichte problematiek om ernstige overlast en criminaliteit te bestrijden